

**ДЕРЖАВНА СЛУЖБА УКРАЇНИ З ПИТАНЬ БЕЗПЕЧНОСТІ
ХАРЧОВИХ ПРОДУКТІВ ТА ЗАХИСТУ СПОЖИВАЧІВ**

**ДЕРЖАВНИЙ НАУКОВО-ДОСЛІДНИЙ КОНТРОЛЬНИЙ ІНСТИТУТ
ВЕТЕРИНАРНИХ ПРЕПАРАТІВ ТА КОРМОВИХ ДОБАВОК**

«ЛЕГКІСТЬ ДОСЯГАЄТЬСЯ ВАЖКОЮ ПРАЦЕЮ»

ПРОГРАМА

**претендента на посаду директора
Державного науково-дослідного контрольного
інституту ветеринарних препаратів та кормових добавок
доктора ветеринарних наук, професора,
академіка Національної академії аграрних наук України,
Doctora honoris causa,
заслуженого діяча науки і техніки України**

Коцюмбаса Ігоря Ярославовича

м. Львів – 2020

Від моменту заснування і до сьогоднішнього дня наш Інститут переживав різні періоди історії. Це і Радянський Союз, здобуття незалежності України, Помаранчева революція і Революція гідності, а також і сумні сторінки нашої боротьби за територіальну цілісність України. У ці періоди Інститут гідно виконував роль головної установи країни, яка працювала і працює над вирішення актуальних питань науки і практичної ветеринарної медицини, не знижуючи темпів свого цілеспрямованого розвитку, використовуючи, при цьому, кращий вітчизняний і зарубіжний досвід, значний науковий потенціал, виключно сучасні методи дослідження, інформаційні ресурси та інтеграційні можливості.

За відносно короткий період часу Західно-Українська зональна науково-контрольна лабораторія трансформувалася у знану далеко за межами України науково-дослідну контрольну установу, обладнану новітньою апаратурою та укомплектовану кадрами високої кваліфікації, в чому, безперечно, величезна заслуга керівників – неординарних особистостей, які стояли біля витоків знаного нині Інституту, і своєю жертвовною працею зробили неоцінимий внесок у створення і формування, як Інституту та основних напрямків його діяльності. Сьогодні наш колектив продовжує і примножує славні традиції наших корифеїв.

З часу призначення мене директором ДНДКІ ветеринарних препаратів та кормових добавок, упродовж останніх 16 років Інститут стабільно демонструє динамічний прогрес завдяки злагодженій роботі команди одностайців та всієї шановної Інститутської Родини. Від часу роботи в Інституті ні на мить не сумніваюсь в тому, що вибраний нами напрям і темп роботи був перспективний і витриманий. Ефективність обраної в 2004 році стратегії розбудови і розвитку Інституту підтверджена сьогодні отриманими здобутками. Працюючи спільно, наглядно демонструючи добре відоме правило, що успіх – там де є єдність, там де гармонійно поєднується досвід ветеранів і завзяття молодих. Завдяки цьому, Інститут продовжує залишатися провідною координуючою науково-контрольною установою України створеною для проведення науково-дослідних робіт з метою реєстрації вітчизняних та імпортованих ветеринарних препаратів, розробки нормативних документів, методів контролю та здійснення державного нагляду за якістю та безпечністю продукції, яка використовується у ветеринарній медицині та тваринництві.

Сьогодні на ринку науково-дослідних послуг визначальним є конкурентно-спроможність, швидкість, точність та якість, залучення усього інноваційного, нового і прогресивного у всіх напрямках роботи. Готовність до таких змін, а також здатність колективу до їх реалізації дає ще один шанс підняти на якісно новий рівень життєдіяльності Інституту. Враховуючи зростаючі темпи науково-технічного прогресу, є постійна необхідність в оновленні законодавчої, нормативно-правової та матеріально-технічної бази

для проведення наукових досліджень. Саме тому, основною ідеєю моєї програми, як претендента на посаду директора, є подальший розвиток Інституту з інноваційною складовою європейських стандартів, науки поєднаної з виробництвом з метою визнання нашої Установи і світовому науковому просторі. Реалізація цієї мети є моїм амбітним планом.

Одним із важливих напрямків реалізації стратегічного плану розвитку Інституту є подальше зміцнення матеріально-технічної бази, покращення матеріального та соціального благополуччя співробітників Інституту.

Останніми роками, Інститут невпинно реконструювався, розширювалися його можливості, ускладнювалася його структура, з'являлися нові структурні підрозділи, нові вектори діяльності. Для виконання робіт на високому рівні повністю переобладнані профільні лабораторії. Побудована автономна котельня, конференц-зал, клініка для с-г тварин і птиці, реконструйований віварій, який відповідає міжнародним нормам утримання та розведення лабораторних тварин.

Забезпечення сучасним обладнанням, висококваліфікованими науковими кадрами дозволяє Інституту, з високим рівнем вірогідності, проводити не тільки дослідження з якості, безпечності та ефективності ветеринарних препаратів, кормових добавок і преміксів, а й досліджувати сировину та готову продукцію тваринного походження згідно міжнародних стандартів ISO/IEC-17025, в системі якого акредитований Інститут.

Виходячи з вище наведеного та враховуючи відповідні досягнення за цей період **вважаю за потрібне** проводити роботу згідно Положення КМУ про Інститут, враховуючи вимоги Законів України «Про ветеринарну медицину», «Про безпечність та гігієну кормів» та «Про державний контроль за дотриманням законодавства про харчові продукти, корми, побічні продукти тваринного походження, здоров'я та благополуччя тварин», а також згідно посадових обов'язків директора **за наступними напрямками перспективу яких коротко викладено у наступних розділах програми.**

ФІНАНСУВАННЯ ІНСТИТУТУ

Сьогодні в Інституті склалась непроста фінансова ситуація. В першу чергу, у зв'язку із прийняттям Закону України «Про безпечність та гігієну кормів», який набув чинності з 19.01.2020, відмінена державна реєстрація кормів для непродуктивних тварин, кормових сумішей, преміксів тощо в наслідок чого Інститут втратив 40-50 % фінансових надходжень, а це приблизно 15-20 млн. гривень.

Крім цього, на цю ситуацію наклалась світова економічна криза, пандемія корона вірусу, що зменшують кількість наших потенційних замовників, а також лобіювання своїх інтересів Європейською асоціацією, вітчизняною асоціацією виробників ветеринарних препаратів та кормових добавок, що сумарно скоротило надходження коштів у казну Інституту у 2-2,5 рази.

Саме тому, сьогодні необхідно знайти додаткові шляхи фінансування та зробити наступне:

1. Продовжити реалізацію сучасних наукових проектів та програм, особливо із залучення європейських грантів.

Робота в цьому напрямку вже розпочата. Отримано фінансування українсько-польського науково-дослідного проекту «Оцінка метаболізму кісткової тканини, інервації кишечника, структури ферментативної активності травного тракту і оксидативного стресу хребетних тварин на фоні фумонізинотоксикозу у пренатальному періоді» (2020-2021 рр.).

Подано 2 заявки на міжнародні гранти. Перша спільно з Університетом Ціндао, Китай (МОН Китаю): «Створення вакцин для профілактики захворювань тварин з використанням в якості ад'ювантів нанополімерів».

Друга – українсько-австрійський науковий проект (МОН України): «Створення кормової добавки йоду цитрату та її застосування для профілактики йододефіциту в новонароджених телят».

2. Залучити до фінансування наукових досліджень кошти державного бюджету через Міністерство розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України. Робота в даному напрямку розпочата, подано чотири тематики на 2021 рік.

3. Отримати державне фінансування Інституту згідно програми «Забезпечення реалізації завдань та функцій у сфері ветеринарної медицини, карантину та захисту рослин, насіння та садівного матеріалу, охорони прав на сорти рослин, ГМО» від Держпродспоживслужби України.

Завданням цієї програми є проведення лабораторно-діагностичних та профілактичних робіт, оцінка ветеринарно-санітарного стану продуктів тваринного походження, неїстівних продуктів тваринного походження, кормових добавок, преміксів, кормів, ґрунту, води для тварин, забезпечення методичної підтримки державних та інших уповноважених лабораторій

ветеринарної медицини, здійснення контролю за проведенням ними лабораторних досліджень. А також, по можливості, ввійти у протиепізоотичну тематику.

4. Підготовлено відповідні проекти та подані на фінансування на 2021 рік в Держпродспоживслужбу України на виконання планів моніторинрів, держконтрольної роботи та розробки нових методів контролю на загальну суму 22 млн. грн. за рахунок державного бюджету (КПК 12940).

5. Відпрацьовується вектор отримання фінансування на законодавчому рівні. Така можливість передбачена у проекті Закону України «Про ветеринарну медицину та благополуччя тварин», який пройшов слухання в першому читанні. Після прийняття цього закону, а це вересень-жовтень 2020 року Інститут, як Національна установа одержить можливість повністю фінансуватись з державного бюджету.

6. Знайти можливі шляхи фінансування Інституту з програми Всесвітньої організації охорони здоров'я тварин у рамках Глобального плану дій щодо боротьби з резистентністю та Національного плану дій боротьби із стійкістю до протимікробних препаратів.

7. Розширити фінансове надходження по договірних тематиках щодо доклінічних і клінічних досліджень ветеринарних препаратів та кормових добавок для іноземних і вітчизняних виробників, відпрацювати відповідну систему досліджень екопродукції, так зване, органічне виробництво. Організувати обов'язкові дослідження кормів для непродуктивних тварин через програму моніторингу.

8. Залучити кошти від інших організацій та приватних підприємств шляхом виконання госпдоговірних тематик, зокрема, проведення науково-дослідних робіт токсикологічних, клінічних випробувань, розробка та впровадження методів контролю, вивчення фарм- та біоеквівалентності тощо.

9. Розпочати процедуру сертифікації та проведення інспектувань виробництва ветеринарних препаратів, кормів та кормових добавок на предмет відповідності системам належної виробничої практики (GMP і HACCP).

10. Залучити іноземних інвесторів до наукових розробок, грантів, прямих договорів в плані виконання для них доклінічних та клінічних випробувань, розширити договірні тематики, щодо дослідження на ГМО, мікотоксини, зоотехнічні показники, освоїти нові методи і методики, які вимагає практика, використовуючи матеріально-технічну базу Інституту, віварій, клініку та господарство В. Любінь.

УПРАВЛІННЯ ІНСТИТУТОМ

Управлінський менеджмент Інституту повинен здійснюватись на європейських засадах, а саме здорового прагматизму, відкритості, законності, демократизму, оперативності, результативності та одержанні економічного і фінансового ефекту. Для досягнення цього потрібно:

1. Впровадити максимальну децентралізацію управлінської діяльності Інституту з гарантією максимальної самостійності заступників директора, які курують відповідні напрямки, підвищення рівня прозорості та колегіальності у прийнятті рішень.

Робота з цього питання розпочата. Заступники директора та учений секретар працюють згідно індивідуальних стратегічних планів, які були розглянуті та затверджені Вченою радою.

2. Сприяти збільшенню авторитету та ролі Вченої ради Інституту.

3. Обстоювати надання структурним підрозділам більшої автономії в ініціюванні експериментальних, інноваційних, науково-пошукових робіт, у внутрішній діяльності та розвитку.

4. Забезпечити переведення усієї системи адміністрування кадрового менеджменту, фінансових операцій на електронне діловодство та прозорість.

5. Провести оптимізацію штатного розпису та видатків інститутського бюджету.

6. Ініціювати повернення власних коштів, які заощаджені Інститутом та були втрачені у зв'язку з банкрутством та ліквідацією АТ банку «Фінанси та кредит». По даному питанню ведеться відповідна робота.

7. Удосконалювати координацію діяльності Інституту з органами центральної державної влади у напрямі розширення участі провідних спеціалістів науковців Інституту в роботі координаційних комісій, робочих та експертно-аналітичних груп та продовження практики тісної взаємодії із профільними міністерствами, комітетами Верховної Ради України тощо.

8. Організувати на базі веб-сайту Інституту віртуальний інформаційно-діловий центр, де б щоденно акумулювалась інформація про діяльність структурних підрозділів. Робота в цьому напрямку вже розпочата.

9. Підтримувати молодих вчених у питаннях підвищення свого фахового рівня та кар'єрного росту, з метою залучення їх до керівництва та управління Інститутом.

10. Продовжити та розширити пряме спілкування співробітників Інституту з директором, під час якого кожен бажаючий може висловити свої проблеми або пропозиції щодо підвищення ефективності наукової діяльності.

11. Постійно підтримувати зростання позитивного іміджу Інституту в Україні та за кордоном, як запоруку ділової репутації наукового закладу.

НАУКОВА ДІЯЛЬНІСТЬ ІНСТИТУТУ

1. Докласти максимальних зусиль для пошуку сучасних наукових проєктів та програм із залученням європейських коштів.

2. Реалізувати виконання нових та існуючих проєктів із залученням бюджетних і позабюджетних коштів та іноземного капіталу.

3. Розвивати тісну співпрацю з вищою школою у напрямках координації наукових досліджень, та забезпечення майбутньої кадрової висококваліфікованої наукової основи. Залучати до спільних розробок науково дослідні галузеві інститути та інститути Національної академії аграрних наук України і Національної академії наук України.

4. Ініціювати на матеріально-технічній базі Інституту відкриття аспірантури, для підготовки наукових кадрів вищої кваліфікації докторів філософії за кодом: 6.110101 – ветеринарна медицина. Провести процедуру щодо отримання ліцензії на освітню діяльність у сфері вищої освіти, а також максимально сприяти, як у науковій так і фінансовій підтримці, захисту кандидатських та докторських дисертацій.

5. Збільшення мотиваційної складової у вигляді преміювань для авторів публікацій у виданнях, що включені до науко метричних баз даних Scopus та Web of Science.

6. Провести розширення сфери акредитації на відповідність міжнародному стандарту ДСТУ ISO/IEC 17025-2006 та впровадити ДСТУ/IEC17043:2017.

7. Проводити подальшу роботу над включенням Науково-технічного бюлетеня ДНДКІ ветпрепаратів та кормових добавок до науко метричних баз.

8. Розробити та реалізувати конкретну програму клінічних досліджень і досліджень біоеквівалентності на с/г тваринах на базі господарства В. Любінь.

9. Сприяти науковцям розвитку ініціатив та захисту власних наукових розробок, стимулювати їх до реєстрації прав на об'єкти інтелектуальної власності шляхом патентування.

10. Постійно дбати та поновлювати матеріально-технічну базу Інституту.

11. Організувати та провести чергову інститутську міжнародну науково-практичну конференцію «Ветеринарні препарати: розробка, контроль якості та застосування» та з'їзд Європейської асоціації ветеринарної фармакології та токсикології, який повинен відбутись у 2021 р. у Львові.

МІЖНАРОДНА ДІЯЛЬНІСТЬ ІНСТИТУТУ

1. Продовжувати подальшу тісну співпрацю з іноземними партнерами та профільними міжнародними науковими установами в плані стажувань співробітників, проведення спільних досліджень, написання спільних наукових проектів та публікацій в журналах науко метричних баз даних Scopus та Web of Science:

- Державним інститутом ветеринарії м. Пулави (Польща);
- Природничим університетом м. Люблін (Польща);
- Інститутом зоотехніки м. Краків-Баліци, (Польща);
- Національною лабораторією кормів м. Люблін, (Польща);
- Університет Марії Складовської–Кюрі м. Люблін (Польща);
- Університетом Казимира Великого м. Бидгоща (Польща);
- Інститутом державного контролю ветеринарних препаратів та ліків, м. Брно, (Чехія);
- Університетом Вагінінген «RIKILT» та Центром досліджень м. Вагінінген, (Нідерланди);
- Інститутом безпеки продуктів харчування, охорони здоров'я та навколишнього середовища «BIOR» м. Рига, (Латвія);
- Австрійським агентством охорони здоров'я та безпеки харчових продуктів м. Відень, (Австрія).

2. Продовжувати розпочату роботу з Інститутом зоотехніки м. Краків-Баліци і Національною лабораторією кормів м. Люблін, (Польща) над спільним виданням наукового журнал «Pasze przemyslowe» ISSN: 1230-4743.

3. Проведення подальших спільних досліджень щодо вивчення впливу мікотоксинів на організм тварин з колегами із Природничого Університету та Університету Марії Складовської–Кюрі м. Люблін, (Польща).

4. Організація і проведення спільної міжнародної науково-практичної конференції Державним інститутом ветеринарії м. Пулави, Інститутом зоотехніки м. Краків-Баліци та Національною лабораторією кормів м. Люблін, (Польща) «Якість та безпека кормів» у 2021 році. *(Ця конференція мала відбутись у травні 2020 р.)*.

5. Участь молодих вчених Інституту в навчаннях у рамках програми Польської національної комісії з питань ЮНЕСКО.

6. Участь у міжлабораторних Європейських та національних раундах з тестування аналітичних і мікробіологічних методів досліджень.

СОЦІАЛЬНИЙ РОЗВИТОК

Головне завдання, яке ставлю перед собою:

1. Оптимізувати організаційну структуру та штатну чисельність, максимально зберігши кадровий потенціал Інституту.
2. Систематично проводити медичне обстеження співробітників та виділяти кошти на їх оздоровлення.
3. Повне дотримання норм трудового законодавства прописаного Колективним договором, створення безпечних і комфортних умов праці, суворий контроль за дотриманням норм і правил охорони праці, своєчасне забезпечення співробітників засобами індивідуального захисту.
4. Повернути фінансування Інституту на рівні 2015-2019 років.
5. Забезпечити щоквартальні премії та систематичні виплати:
  - по договорах;
  - щорічну виплату за підсумками року (т. з. 13 зарплата);
  - преміювання до державних свят: Дня Матері, Дня науки, Дня працівника ветеринарної медицини;
  - щорічну матеріальну допомогу на оздоровлення, на придбання с.-г. продукції;
  - з директорського фонду для лікування важких випадків захворювань, операцій тощо;
  - разову виплату до ювілейних днів народження;
  - відповідні доплати за збільшені об'єми та високі досягнення;
  - проводити доплати за почесні звання та державні нагороди;
6. Підтримувати та зберігати традиції Інституту щодо родинних династій.
7. При фінансовій можливості, поновити традиційні поїздки співробітників «Пізнай Україну» присвячені до Дня Конституції.
8. Зберегти традиційні та примножувати інші починання культмасової, спортивної та оздоровчої роботи, які проводяться в Інституті.
8. Традиційно відзначити наступний наш ювілей 45-річчя Інституту.

Разом з Вами нам вдалося створити сучасну європейську конкурентну наукову установу із висококласними спеціалістами та новітнім обладнанням. Саме завдяки професіоналам та накопиченій фінансовій міцності, ми проходимо через кризові ситуації, не втрачаючи спеціалістів та сформованого роками авторитету. Мені за роки роботи в Інституті вдалося дуже багато, і ця сторінка є вписана в нашу з Вами Інституцьку історію. Але ще багато планів та задумів, які потрібно реалізувати.

Разом з усім колективом ставлю перед собою амбітні і непрості цілі, які маємо досягти впродовж кількох років. Це буде непросто, але я ВІРЮ в МУДРІСТЬ, ЦІЛЕСПРЯМОВАНІСТЬ і ПРОФЕСІОНАЛІЗМ НАШОГО КОЛЕКТИВУ!!!

АВТОБІОГРАФІЯ ТА МОЇ ДОСЯГНЕННЯ В НАУЦІ

Народився 10 травня 1953 р. у м. Львові. У період 1970-1975 рр. навчався у Львівському зооветеринарному інституті, який закінчив за спеціальністю ветеринарія.

Після закінчення Інституту, з 1975 р. по 1981 р. працював старшим інженером Львівського відділення Інституту біохімії імені О. Палладіна. У 1981 р. поступив до аспірантури Науково-дослідного інституту землеробства і тваринництва західних районів УРСР на заочну форму навчання та одночасно працював старшим лаборантом лабораторії комбікормів цього ж Інституту. Після закінчення аспірантури з 1985 р. по травень 1987 р. – молодший науковий співробітник Науково-дослідного інституту землеробства і тваринництва західних районів УРСР. Працюючи в Інституті, написав та захистив 14 червня 1985 р. кандидатську дисертацію на тему: «Показники обміну хромопротеїдів та вуглеводів в організмі бичків при використанні кормів із багатолітнього алкалоїдного люпину».

У травні 1987 р. перейшов на роботу у Західно-Українську зональну науково-контрольну лабораторію на посаду молодшого наукового співробітника (з послідуною атестацією). За результатами атестації 1 січня 1989 р. призначений на посаду наукового співробітника, а після реорганізації Західно-Української зональної науково-контрольної лабораторії в Український філіал Всесоюзного державного науково-контрольного інституту ветпрепаратів 2 січня 1989 р. переведений на посаду в. о. вченого секретаря.

Першого травня 1991 року переведений на посаду заступника директора по науці. Після перейменування 1 січня 1992 р. Українського філіалу Всесоюзного державного науково-контрольного інституту ветпрепаратів у Державний науково-дослідний контрольний інститут ветпрепаратів та кормових добавок працював на цій же посаді.

27 листопада 2001 р. захистив докторську дисертацію на тему: «Система токсикологічного контролю засобів захисту тварин та кормових добавок» за спеціальністю 16.00.04 – ветеринарна фармакологія та токсикологія.

З 12 березня 2004 року по даний час є директором Державного науково-дослідного контрольного інституту ветеринарних препаратів та кормових добавок.

16 вересня 2004 року отримав вчене звання старшого наукового співробітника за спеціальністю 16.00.04 – ветеринарна фармакологія та токсикологія.

У 2005 році отримав вчене звання професора за спеціальністю 16.00.04 – ветеринарна фармакологія та токсикологія.

У листопаді 2007 року обраний членом-кореспондентом Української Академії Аграрних Наук.

У 2016 році обраний дійсним членом (академіком) Національної Академії Аграрних Наук України.

2005- 2018 рр. створення наукової школи «Фармако-токсикологічних досліджень ветеринарних засобів».

Головний редактор науково-технічного бюлетеню «ДНДКІ ветеринарних препаратів та кормових добавок та Інституту біології тварин», ISSN: 2410-9029.

Член редколегії журналів: «Біологія тварин», ISSN: 1681-0015; Журнал Товариства токсикологів України «Сучасні проблеми токсикології, харчової та хімічної безпеки», ISSN 2522-9974; «Скотарство сьогодні»; «Свинарство України»; «Pasze przemyslowe» ISSN: 1230-4743; «Міжнародний журнал антибіотиків та пробіотиків» ISSN 2522-9427.

Маю такі нагороди:

2003 р. – трудова відзнака МАП України «Знак пошани»;

2006 р. – Почесна Грамота Міністерства Аграрної політики України;

2008 р. – Знак МАП України «Відмінник аграрної освіти і науки» III ступеня та Почесною Грамотою Президії УААН;

2009 р. – Почесне вчене звання «Заслужений діяч науки і техніки України»;

2011 р. – відзнака Державного Комітету ветеринарної медицини України «За заслуги у розвитку ветеринарної медицини України»;

2011 р. – почесна відзнака Національної академії аграрних наук України;

2011 р. – орден «Статус нагорода «Професіонал галузі»»;

2013 р. – почесна Грамота Верховної Ради України «За заслуги перед Українським народом» та нагрудний знак до неї;

2013 р. – почесна відзнака «Бездоганна ділова репутація»;

2014 р. – почесний титулу «Doctor honoris causa»;

2017 р. – орден «За заслуги» III ступеня;

2018 р. – знак НААН України ім. «К. Д. Ушинського».

Науково-дослідний профіль Коцюмбаса І. Я.

(Google Scholar, Scopus authors, ResearcherID, інші),

<https://scholar.google.com.ua/citations?hl=ru&user=7hKmnrEAAAAJ>

<https://orcid.org/0000-0002-9287-3997>

GoogleScholar цитувань = 609;

I10-index = 17; h-index = 12.

З ПОВАГОЮ, ІГОР КОЦЮМБАС.